

Sygn. akt: III AUa 304/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska (spr.)

SSA Lucyna Guderska

Protokolant: stażysta Paulina Działońska

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2012 r. w Łodzi

sprawy **J. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o datę przyznania emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 11 stycznia 2012 r., sygn. akt: IX U 991/11;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 304/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 sierpnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. G. prawa do ponownego ustalenia świadczenia emerytalnego, wskazując, że brak jest podstaw do przyjęcia innej daty uzyskania emerytury niż ta wskazana w decyzji przyznającej świadczenie.

Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i wyrównanie świadczenia emerytalnego za okres od dnia 1 kwietnia 2010 roku do dnia 31 maja 2011 roku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny, który Sąd Apelacyjny uznaje za własny:

W dniu 1 kwietnia 2010 roku J. G., urodzony (...), złożył wniosek o emeryturę w związku z pracą w szczególnych warunkach. W jego wyniku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, decyzją z dnia 18 maja 2010 roku, odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, uznając, iż nie udokumentował on wymaganego okresu 15 lat pracy w

szczególnych warunkach. Wnioskodawca odwołał się od wskazanej decyzji do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, który wyrokiem z dnia 30 listopada 2010 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt IX U 767/10, jego odwołanie prawomocnie oddalił. Wyrokiem z dnia 27 maja 2011 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie zobowiązał (...) Przedsiębiorstwo (...) w likwidacji w W. do wydania J. G. świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 1 stycznia 1989 roku do dnia 31 grudnia 1989 roku. W dniu 3 czerwca 2011 roku J. G. złożył w organie emerytalno - rentowym wniosek o świadczenie emerytalne, załączając wyrok z dnia 27 maja 2011 roku. Decyzją z dnia 11 lipca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2011 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał odwołanie za niezasadne. Przywołał art. 116 ust. 1 oraz art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zaznaczył, że wnioskodawca wystąpił do organu emerytalno - rentowego z wnioskiem o emeryturę w dniu 3 czerwca 2011 roku. Do przedmiotowego wniosku załączył komplet dokumentów, na podstawie których Zakład Ubezpieczeń Społecznych, decyzją z dnia 11 lipca 2011 roku, przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2011 roku, tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek o świadczenie emerytalne, a zatem zgodnie z dyspozycją przywołanego art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nieuprawnione jest natomiast roszczenie wnioskodawcy o wyrównanie świadczenia emerytalnego za okres od 1 kwietnia 2010 roku do dnia 31 maja 2011 roku. Pierwotnie złożony przez ubezpieczonego wniosek o emeryturę z dnia 1 kwietnia 2010 roku został bowiem załatwiony decyzją odmowną, wydaną w dniu 18 maja 2010 roku, po zaskarżeniu której Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 30 listopada 2010 roku oddalił odwołanie J. G., potwierdzając tym samym zasadność zaskarżonej decyzji organu emerytalnego.

Apelację od wyroku złożył ubezpieczony. Postawił zarzut naruszenia prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez błędną wykładnię tego przepisu, która nie uwzględnia istniejącego w sprawie stanu faktycznego, a zwłaszcza faktu, że wniosek o świadczenie został złożony do ZUS w dniu 1 kwietnia 2010 r. i od tej daty winien być liczony termin przyznania świadczenia emerytalnego. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie emerytury w szczególnych warunkach od dnia spełnienia warunków prawnych do jej przyznania, t.j. od dnia 1 kwietnia 2010 r. W uzasadnieniu podkreślał, że nie ponosi winy w wystawieniu przez pracodawcę niewłaściwego świadectwa pracy, przez co nie uzyskał początkowo żądanego świadczenia, a tym samym jako wniosek w myśl art. 129 ustawy emerytalnej winno być potraktowane pismo złożone już w kwietniu 2010 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sedno sporu sprowadzało się w gruncie rzeczy do przesądzenia, czy w sprawie niniejszej prawidłowo zastosowano przepis art. 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2009 r., Nr 153, poz. 1227 z zm.), zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie wnioskiem tym jest wniosek przedłożony przez skarżącego w czerwcu 2011 r., jako że poprzedni wniosek o świadczenie emerytalne z kwietnia 2010 r. został załatwiony odmownie decyzją ZUS, od której odwołanie zostało prawomocnie przez Sąd oddalone. Ubezpieczony argumentował zaś, że negatywne rozstrzygnięcie ZUS i Sądu nie było przez niego zawinione, lecz było spowodowane błędem jego dawnego pracodawcy w wystawieniu świadectwa pracy, a zatem wykładnia w/w przepisu nie może działać na jego niekorzyść, zwłaszcza że prawo do emerytury nabył on z mocy prawa z chwilą ziszczenia się wszystkich przesłanek, a decyzja organu rentowego ma jedynie charakter deklaratoryjny.

Argumenty powyższe nie prowadzą, w ocenie Sądu Apelacyjnego, do zmiany zaskarżonego orzeczenia. Zgodzić się niewątpliwie należy z apelującym, że według art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Jednakże art. 129 ust. 1 ustawy przesądza również, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Tym samym ustawodawca wykluczył możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku. Odwoływanie się więc do treści art. 100 nie może być tu skuteczne. Sąd Okręgowy prawidłowo również przyjął, że relewantny z punktu widzenia daty otrzymania świadczenia jest wniosek z 3 czerwca 2011 r. Bo choć wniosek tej samej treści został złożony przez skarżącego już 1 kwietnia 2010 r., to został on już załatwiony i nie jest możliwym jego „wykorzystanie” po raz kolejny. Z tego punktu widzenia on nie istnieje, nie może być po raz kolejny rozpoznany. Postępowanie nim zainicjowane zostało już zakończone. Organ rentowy wydał decyzję odmowną, od której skarżący się odwołał, a Sąd Okręgowy prawomocnie oddalił to odwołanie. Tym samym przesądził prawomocnie o nieistnieniu wówczas prawa do żadanego świadczenia. Wyrok ten jest, zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., wiążący dla Sądów orzekających w niniejszej sprawie, a tym samym przyznanie emerytury już od 1 kwietnia 2010 r., stanowiłoby ewidentne naruszenie powyższej reguły.

Ponieważ w celu uzyskania świadczenia emerytalnego art. 116 ust. 1 wymaga złożenia stosowanego wniosku, a poprzednie żądanie, jak już wspomniano, nie było skuteczne, konieczne stało się złożenie kolejnego wniosku, który „doprowadził” już do uzyskania pozytywnego efektu. Mając zaś na względzie jedyną możliwą wykładnię jednoznacznie w gruncie rzeczy brzmiącego art. 129 ust. 1 ustawy, emerytura musiała być przyznana od miesiąca, w którym wpłynął inicjujący dane postępowanie i skuteczny wniosek, tj. od czerwca 2011 r.

Skarżący podnosił, że sytuacja taka jest dla niego krzywdząca, bowiem nie odpowiada on za nieprawidłowości w świadectwach pracy. Jednakże winy tej nie ponosi tym bardziej organ rentowy, co przyznaje sam apelujący. Można przy tym twierdzić, że to na osobie zainteresowanej spoczywa obowiązek podjęcia działań zmierzających do przedstawienia organowi rentowemu niewadliwych dokumentów pozwalających ustalić wszelkie okoliczności konieczne do uzyskania świadczenia. Nadto w toku postępowania sądowego wnioskodawca może udowadniać długość okresów pracy w szczególnych warunkach, w tym także tych dotyczących pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) (na marginesie można zauważyć, że uwzględnienie tych okresów w sprawie IXU 767/10 i tak byłoby niewystarczające), wszelkimi dostępnymi dowodami, a sąd nie jest w nim ograniczony do dowodów z dokumentów. Ubezpieczony tymczasem nie podważał ustaleń poczynionych wówczas przez Sąd pierwszej instancji i nie próbował zaskarżyć wydanego orzeczenia. W świetle tych uwag powyższy argument, abstrahując już od jego prawnej skuteczności, jest bardzo wątpliwy.

Reasumując poczynione rozważania, zgodzić się trzeba z Sądem Okręgowym, że w niniejszej sprawie nie ma prawnej możliwości ustalenia innej daty uzyskania emerytury niż 1 czerwiec 2011 r., tj. poczynając od miesiąca, w którym złożono skuteczny wniosek o przyznanie żadanego świadczenia. Apelacja J. G. jest więc bezzasadna i jako taka podlega na podstawie art. 385 k.p.c. oddaleniu.